

ფიზიკა. II ტური. 2021-2022 სასწავლო წელი. XI-XII კლასები

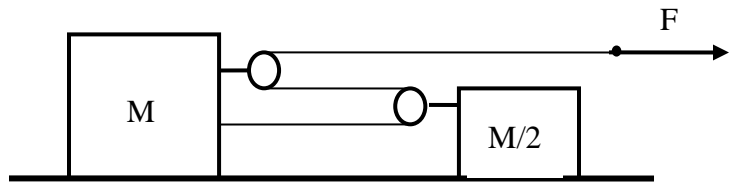
1. (4 ქულა) v სიჩქარით მოძრავი ბილიარდის ბურთი აბსოლუტურად დრეკადად არაცენტრალურად ეჯახება უძრავ ასეთივე ბილიარდის ბურთს. განსაზღვრეთ:

- 1) მეორე ბურთის სიჩქარის მოდული შეჯახების შემდეგ, თუ შეჯახების შემდეგ პირველი ბურთის სიჩქარის მოდულია v_1 ;
- 2) ბურთების ფარდობითი სიჩქარე შეჯახების შემდეგ;
- 3) კუთხე ბურთების სიჩქარეების ვექტორებს შორის შეჯახების შემდეგ.

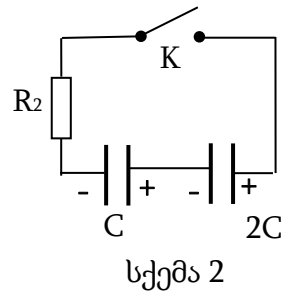
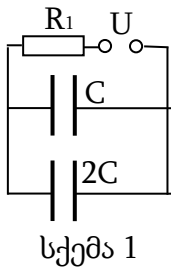
2. (4 ქულა) M და $M/2$ მასების ძელაკების სისტემა მოძრაობს გლუვ

ჰორიზონტალურ ზედაპირზე ჰორიზონტალურად მიმართული F ძალის მოქმედებით (იხ. ნახ.). განსაზღვრეთ რა აჩქარებით მოძრაობს ძაფის ის წერტილი, რომელზედაც მოდებულია ძალა.

ჭოჭონაქების და ძაფის მასები და ხახუნი ჭოჭონაქების ღერძებთან უგულვებელყავით. ძაფი მიიჩნით უჭიმვადად.

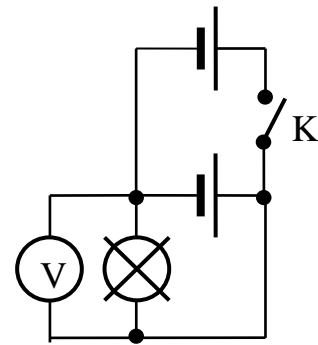

3. (4 ქულა) C და $2C$ ტევადობის თავიდან განმუხტული კონდენსატორები ჩართეს პარალელურად და დამუხტეს U ძაბვამდე R_1 წინაღობის საშუალებით (სქემა 1). შემდეგ დამუხტული კონდენსატორები განაცალკევეს და ჩართეს მიმდევრობით ისე, როგორც სქემა 2-ზეა ნაჩვენები. განსაზღვრეთ:

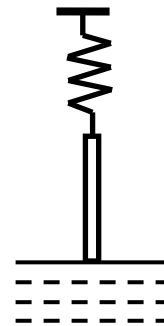

- 1) R_1 წინაღობაზე გამოყოფილი სითბოს რაოდენობა კონდენსატორების დამუხტვისას;
- 2) ჩამრთველის ჩართვის შემდეგ კონდენსატორების მარცხენა შემონაფენების საბოლოო მუხტები;
- 3) ჩამრთველის ჩართვის შემდეგ R_2 წინაღობაზე გამოყოფილი სითბოს რაოდენობა.

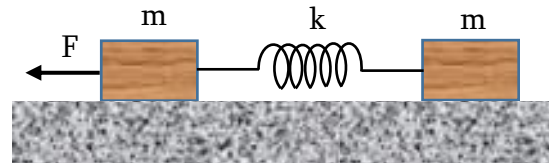
4. (4 ქულა) სქემაზე გამოსახული ნათურის წინაღობაა R , დენის წყაროები ერთნაირია. ჩამრთველის ჩართვის შემდეგ ვოლტმეტრის ჩვენება 1,2-ჯერ გაიზარდა. იპოვეთ დენის წყაროს შიგა წინაღობა. ვოლტმეტრის წინაღობა ნათურის წინაღობაზე ბევრად მეტია.

5. (4 ქულა) k სიხისტის ზამბარაზე დაკიდებულია ერთგვაროვანი ღერო, რომლის მასაა m , ხოლო განივკვეთის ფართობია - S . წონასწორობაში ღეროს ქვედა ბოლო წყლის ზედაპირს ეხება (იხ. ნახ.). იპოვეთ სისტემის მცირე რხევების პერიოდი. წყლის სიმკვრივეა ρ , თავისუფალი ვარდნის აჩქარებაა g . წყლის ზედაპირის ფართობი ღეროს განივკვეთის ფართობზე ბევრად მეტია, უგულვებელყავით წყლის მოძრაობაში მოსვლით გამოწვეული ეფექტები.

6. (5 ქულა) ჰორიზონტალურ ზედაპირზე მოთავსებულია ორი ძელაკი, რომლებიც ერთმანეთთან შეერთებულია k სიხისტის უმასო არადეფორმირებადი ზამბარით. თითოეული ძელაკის მასაა m . ზედაპირსა და ძელაკებს შორის ხახუნის კოეფიციენტი μ . თავისუფალი ვარდნის აჩქარებაა g .

პირველ ძელაკს მოსდეს ჰორიზონტალურად მიმართული F ძალა (იხ. ნახ.). განსაზღვრეთ:

- 1) რა პირობას უნდა აკმაყოფილებდეს F ძალა, რომ პირველი ძელაკი დაიძრას ადგილიდან;
- 2) რისი ტოლი უნდა გახდეს ზამბარის წაგრძელება, რომ მეორე ძელაკი მივიდეს დაძვრის ზღვარზე;
- 3) რისი ტოლი უნდა იყოს F ძალა, რომ მეორე ძელაკი მივიდეს დაძვრის ზღვარზე, მაგრამ არ დაიძრას. აღვნიშნოთ ეს ძალა F_0 -ით;
- 4) F_0 ძალის მოქმედების დაწყებიდან რა დროის შემდეგ მივა მეორე ძელაკი დაძვრის ზღვარზე;
- 5) პირველი ძელაკის კინეტიკური ენერჯია იმ მომენტში, როდესაც ადგილიდან დაიძვრება მეორე ძელაკი, თუ $F=3F_0$.